

Eesti Keskkonnaühenduste Koda

Keskkonnaministeeriumile
Keskkonnaagentuurile

Meie: 3.03.2023 nr 1-2/23/5703

Euroopa Liidu elurikkuse strateegia eesmärkide täitmisest Eestis

Käesolev kiri on jätkuks Eesti Keskkonnaühenduste Koja (EKO) 25.11.2022 saadetud kirjale nr nr 1-2/22/5612, millega esitasime rea ettepanekuid, kuidas Eestis täita Euroopa Liidu elurikkuse strateegia eesmärgid. Käesoleva kirja lisades on soode ja poollooduslike koosluste kaardikihid, mille väljavaliku põhimõtted leiame meie eelmisest kirjast.

Tegemist on ekspertide poolt välja valitud kõrge looduskaitseväärtusega aladega, mis vääriksid kaitse- või hoiuala staatust. Eeldame, et need alad välistatakse nii maismaatuuleparkide kui muude kaitseväärtusi ohustavate taristuobjektide asukohtade planeerimisel. Lisaks peavad kaitstavatel aladel olema ka puhvrid, kus kehtiksid sellised maakasutustingimused, mis aitaks vältida servaeefekti ning piiriülest mõju kaitstavatele aladele (nt kuivendamine, raie, taristu rajamine ja pestitsiidide kasutamine on põhjalikumalt kaalutud või ei ole lubatud). Tegeleme edasi metsade osas samalaadse suure süsinikuvaru ja elurikkusega alade kaardistamisega ning loodame peagi ka need kaardikihid Teile saata.

Ühtlasi uurime, kas on selgunud biogeograafilise seminari toimumise aeg ja koht, kus liikmesriikide ettepanekuid arutatakse? Oleme vabaühendustena huvitatud seminaril osalemisest, palun andke teada, kas ja kuidas see on võimalik.

Muu hulgas oleme Harjumaa maavarade teemaplaneeringu protsessis küsinud planeeringu koostajatelt, kuidas planeeringus käsitletakse EL-i elurikkuse strateegia aastani 2030 raames võetud sihti 30% maismaaladel kaitse tagamiseks. 16.02.2023 toimunud avalikul koosolekul saime vastuseks, et arvestatakse vaid olemasolevate piirangutega looduskaitsete väärtustega ning et võimalikud lüngad saab täita planeeringu uuendamisel (ülevaatusel) iga 5 a perioodi kaupa. Tegu oleks Planeerimisseaduse § 72 lg 2 planeeringu ülevaatamise kohustusega, mille käigus hinnatakse planeeringu senise elluviimisega kaasnevat küsimusi, mõjusid ning võimaliku uue planeeringu koostamise vajadust. Planeeringusse täiendavate piirangualade lisamine tähendaks seejuures ilmselt kogu planeeringuprotsessi

taasavamist ja läbiviimist. Vahepeelsel ajal aga ei ole välistatud loodusväärtuste kahjustada saamine elurikkuse strateegia ettepanekualadel.

EKO poolt esitasime planeeringu raames ettepanekud looduslike ja looduskaitsealsetel kõrge väärtusega soolade väljaarvamiseks võimalikest kaevandatavatest turbakaevandusaladest. Saime tagasiside, et ettepanek on edastatud keskkonnaministeeriumile, kuid planeeringu raames lähtutakse endiselt „Kaevandamisega rikunud ja mahajäetud turbaalade ning kaevandamiseks sobivate turbaalade nimekirja” kantud aladest.

Leiame, et Keskkonnaministeerium peab andma suunised potentsiaalsete kaitset vääriivate alade väljaarvamiseks Harjumaa maavarade teemaplaneeringust. Teadaolevalt on algatatud ka Raplamaa ja Pärnumaa maavarade teemaplaneeringud, kus antud küsimus taaskord tõstatub. Vajadusel oleme valmis kohtuma antud teemal, et selgitada endapoolseid põhjendusi ja et saada Keskkonnaministeeriumilt tagasisidet edasise kohta.

Ühtlasi tuletame meelde, et 30% kaitse alla võtmise vajadus kehtib ka merel. Peame vajalikuks rõhutada, et kõik varem esitatud merealade kaitse alla võtmise ettepanekud tuleb viivitamata lõpuni menetleda, samuti tuleb kaitse alla võtta kõik seni kaitseta rahvusvaheliselt tähtsate linnualade (IBA) kandidaatalad, mis on Eesti Ornitoloogiaühingu poolt esitatud BirdLife International'ile.

Nagu eelmises kirjas kirjas kirjutasime, ootame tagasisidet EKO nägemusele ning soovime ülevaadet Keskkonnaministeeriumi poolt Euroopa Komisjonile esitatava ettepaneku sisust. **Soovime tehtud ettepaneku arutamiseks ka kohtuda samas ringis, mis varasemategi kohtumiste raames. Palun andke märku, millal Teile sobiks kohtuda.**

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Maia-Liisa Anton

Eesti Keskkonnaühenduste Koja koordinaator